



V.O.B.o.W.

**nr. 100**  
**november-december 2018**

België-Belgique  
P.B.  
8800 Roeselare 1  
BC 6675  
P 409155

# WEST-VLAAMSE ARCHEOKRANT

**West-Vlaamse Archeokrant: Driemaandelijks tijdschrift, jaargang 26,  
afgiftekantoor Roeselare, Uitgever: V.O.B.o.W. vzw & WAR**

**Ondernemingsnummer: 414135857**

**Maatschappelijke zetel: Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare  
Verantwoordelijke uitgever en verzending: Jozef Goderis  
Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare (Rumbeke), 051/22.27.20**



# WEST-VLAAMSE ARCHEOKRANT

nr. 100

november-december 2018

## COLOFON

Redactie: Jozef Goderis, Hendrik Hameeuw

Adres: Bergeikenstraat 48, 8800, Roeselare - Rumbeke, 051/22.27.20

Werkten mee aan dit nummer: Johan Buyse, Ferdy Callewaert, Roland Frits Coghe, Jef Eloy, Jozef Goderis, Hendrik Hameeuw, Willem Hantson, Jos Vanackere

Vormgeving: Hendrik Hameeuw, Jozef Goderis.

Foto's en illustraties: Jozef Goderis, Willem Hantson, Maria Pype

V.O.B.o.W.-lidmaatschap 2019: wordt betaald op rekening BE 22 4669 1679 9147 (BIC KREDBEBB) van V.O.B.o.W.-vzw. Vaste leden betalen € 26. Gewone leden € 21. De vier Archeokranten per jaar zijn ook voor niet-leden beschikbaar voor €12. Zij verschijnen in februari, mei, augustus en november.

Inleveringsdatum bijdrage eerstvolgende nummer: vóór 15 januari 2019.

Verzendingsdienst West-Vlaamse Archeokrant:

Jozef Goderis, Bergeikenstraat 48, 8800 Roeselare. 051/22.27.20 [jozef.goderis@skynet.be](mailto:jozef.goderis@skynet.be)

Copyright 2018, West-Vlaamse Archeokrant - Jozef Goderis en Jos Vanackere

Overname is toegelaten mits verwijzing naar onze uitgaven. Elke auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn bijdrage. Voor gehele of deels overname is voorafgaande toestemming van de auteur vereist.

V.O.B.o.W. vzw is aangesloten bij Herita: krachtenbundeling Erfgoed Vlaanderen, Het Forum voor Erfgoedverenigingen en Open Monumentendag Vlaanderen

[www.vobow.be](http://www.vobow.be)



# INHOUD

Voorwoord	159
Drie-daagse met V.O.B.o.W. naar Bourgondië <i>J. Goderis</i>	160
Open Monumentendag 2018: nieuwsgierige blikken op de zolder van het Roeselaarse stadhuis <i>W. Hantson</i>	170
Archeo in de Pers	173
Archeo te Kijk	188
Terugblik op Buren bij Kunstenaars op zondag 21 oktober <i>J. Goderis</i>	195
Boekbespreking	197
Korte Berichten	199
Hernieuwing van het Lidgeld 2019	200
Activiteitenkalender V.O.B.o.W. 2018	201

# DRIE-DAAGSE MET V.O.B.O.W. NAAR BOURGONDIË

Jozef Goderis

*Spijts de omleiding aan het Sterrebos door werken vanaf de N36 naar de Moorseelesteenweg waren alle deelnemers op post aan de autocar Sercu om 7u45. Zo konden we stipt vertrekken richting Bourgondië. Deelnemers aan de 70<sup>ste</sup> V.O.B.o.W.-studiereis: uit Pittem (1), uit Beveren–Roeselare (2) uit Roeselare (6), uit Dadizele (2), uit Oekene (2), uit Brugge (1), uit Diksmuide (1). Totaal (15). Onze eerste bestemming lag op 450 km en rond 11u voorzag onze buschauffeur, Mathias Sercu een voor hem verplichte stop en voor ons een gelegenheid tot een middaghapje. Ondertussen had Mathias op de bus reeds voor een gratis kopje koffie gezorgd, wat door iedereen uiteraard met dank werd aanvaard. Op onze voorbereidingsreis van 6 t/m 8 juli jl. hebben Maria en ik een aantal recente folders meegebracht van de vier locaties die we op onze studiereis hebben bezocht. Zo konden we op de bus aan de hand van deze folders een vertaalde toelichting geven in het Nederlands, voor we de DVD's bekeken, aangekocht tijdens onze voorbereiding.*

## 1. Châtillon-sur-Seine (vrijdag 14 september 2018)

Onze buschauffeur reed langsheen de Mont Lassois. Zo konden we in de verte

de opgravingsite situeren van de bekende "Trésor de Vix". Tijd om en groepsfoto te maken aan de ingang van het nieuwe museum.



foto Maria Pype



foto's: Jozef Goderis

Aan de ingang van het museum werden onlangs, door toedoen van de conservator mevrouw Félicie Fougère twee replica-beelden opgesteld. Links: de Keltische prinses (uit een matriarchale heerschappij); Rechts: een Keltische prins.

een gouden tork (halsring), meesterwerk van Keltische edelsmeedkunst.

### **Vix, unieke schat op de route van de Kelten**

25 eeuwen geleden werd een rijk opgesmukte prinses begraven aan de voet van de Mont Lassois. De prinses, de meest prestigieuze van het einde van de IJzertijd (500 v. Chr) werd ontdekt in 1953. Zij brengt een getuigenis van de Oudheid, ongeëvenaard tot op heden.

De mysterieuze Dame van Vix nodigt ons uit op een reis in tijd en ruimte, van haar graf tot haar paleis, langs versterkingen die de stad verdedigden, ver in de tijd van de Grieken en Etrusken. De dame lag uitgestrekt op een wagen en was opgesmukt met kostbare juwelen als bv.



foto Jozef Goderis

15.30u: schitterende gidsbeurt door mevrouw Régine Vaney. Zij voerde ons niet alleen in de wereld van de Kelten, maar eveneens in het Romeins gedeelte van het museum.

Naast het graf bevond zich de beroemde vaas met een uitzonderlijke afmetingen, (hoogte 1,64m) en van een wonderbare schoonheid die tot op heden indruk maakt als een uitzonderlijke en machtige verwijzing naar de Griekse kunst.



foto's Jozef Goderis



foto Chris Peene

De streek van Châtillon-sur-Seine herbergt meerdere schatten. De inwoners hebben deelgenomen aan een historisch verhaal meer dan ooit, afgedrukt in een grondgebied met talrijke schatten. Deze collectie en tentoonstellingen verwijzen naar een gemeenschappelijk patrimonium en leiden ons naar een

geschiedenis om er echt in te duiken. (Vrije vertaling uit de folder).

Na de rondleiding door Mevrouw Régine Vaney trokken we naar het hotel Ibis Styles Auxerre Nord, Carrefour de l'Europe. Jan Sercu zorgde voor de reservatie in het hotel. Behoorlijk, modern logement.

## 2. Alesia zaterdag 15 september 2018.

Het centrum van Alesia ontwikkelt zich in 52 vóór Chr., maar de ligging is opnieuw ontdekt in de 19<sup>de</sup> eeuw dankzij archeologisch onderzoek. Het Museo-Parc in Alise-Sainte-Reine in de Côte d'Or heeft zijn poorten geopend in 2012, ingeplant op de plaats zelf van het slagveld. Het ligt in de bedoeling de sleutels van begrip van deze gebeurtenis en zoveel mogelijk de geschiedenis hiervan, te verduidelijken.

In het hedendaags cirkelvormig gebouw zijn architectuur, landschap en decorontwerp op een intieme wijze

verbonden om het verhaal en de context te presenteren van deze veldslag tussen de troepen van Vercingetorix t.o.v. de Romeinen.

Reeds meer dan 150 jaar, erfgenaam van een voldragen belangstelling, voor een zinnebeeldige gebeurtenis, zowel op historisch, archeologisch, toeristisch en cultureel vlak, heeft het Museopark Alesia zich ontwikkeld op pedagogisch vlak. Dit rond een vaste tentoonstelling, elk jaar verrijkt met tijdelijke exposities en met een gevarieerd cultureel programma (vrije vertaling uit de folder).



foto Chris Peene



foto's Jozef Goderis



zicht op het slagveld met op de achtergrond reconstructie van de Murus Gallicus (foto Jozef Goderis)





Voor de oudsten onder ons een serieuze klim. foto Chris Peene



Lieven Verbanck geeft toelichting aan de voet van het standbeeld van Vercingetorix. foto Chris Peene



Tijd voor een tweede groepsfoto aan de voet van het standbeeld van Vercingetorix.

### 3. Guédelon

(zaterdagmiddag 15 september 2018)

De entourage en het kasteel worden gerealiseerd met de middelen gekend uit de middeleeuwen. Start van de werkzaamheden in 1997 en voltooiing voorzien in 2025. Het toekomstige kasteel van Guédelon is volledig nieuw ontworpen, maar gebaseerd op bouwkundige geschriften van Filips August uit de 13<sup>de</sup> eeuw. De huidige plannen zijn getekend door Jacques Moulin, hoofdarchitect van Monumentenzorg.

De wetenschappelijke begeleiding van de bouw is in handen van een groep specialisten bestaande uit archeologen, kunsthistorici en kasteelkenners: 35 arbeiders, waaronder steenhouwers, metselaars, houthakkers, timmerlieden, smeden, een touwslager, een pottenbakster en voermannen.



Guédelon, kasteel in opbouw (foto Jozef Goderis)

Utopisch: een kasteel te bouwen aan de hand van middeleeuwse technieken? Bedoeling is een zo groot mogelijk publiek inzicht te geven in de constructie-technieken en de toepassing van materialen die in het verleden werden gebruikt. Door de praktijk van de bouwtechnieken met toepassing zoals in de middeleeuwen, vinden arbeiders en wetenschappers oplossingen die tot dusver onbeantwoord bleven.

In de voorbije jaren was het interessant bv. steenhouwers, dakpannenmakers, manden-vlechters aan het werk te zien. Verder kon je het kleuren van kledij bekijken met plantaardige ingrediënten, het bakken van kalk in een kalkoven, de werking van een watermolen en het gebruik van hefwerktuigen.

De organisatie van Guédelon is een privé-aanpak en zodoende deden ze niet mee aan de “*Journées portes ouvertes du patrimoine français*”. Dus hier geen gratis toegang voor onze groep (€15). Daarnaast dachten we voor €3 per persoon een gids ter beschikking te hebben, maar achteraf bleek dat we moesten aansluiten bij een veel grotere groep. Er werd dan ook uitsluitend toelichting gegeven over de bouw van het kasteel en kregen we geen echte kans om de beroepen in de entourage aan het werk te zien.

Op zijn geheel is er op deze site nu een echte commercialisering van de organisatie aan de gang en is er een overvloed aan bezoekers en een toevoer van aan – en afrijdende autocars. Dit heeft ons wel wat ontgoocheld t.o.v. onze bezoeken in voorgaande jaren.



Rondleiding in Guédelon. foto's Jozef Goderis

Bekijk de kortfilm: *Nicolas Touchefeu, maître charpentier, présente la construction d' un ouvrage exceptionnel.*  
[info@quedelon.fr](mailto:info@quedelon.fr)



Maud maakt een kiekje van de gids (foto Jozef Goderis)



Guédelon, tegen de felle zonnebrand hoedje van papier voor Jos Barbier

#### 4. Bibracte

(zondagvoormiddag 16 september 2018)

2000 jaar geleden, een Gallische nederzetting op de Mont Beuvray, in de Morvan in het hart van Bourgondië. Gesitueerd op het hoogste punt van de Mont Beuvray, werd Bibracte gesticht op het einde van de 2<sup>de</sup> eeuw vóór onze tijdrekening door de Eduens, een Gallisch volk dat daar zijn hoofdplaats installeerde.

Het museum werd ingeplant op de berg “La Croix du Rebut”, op het kruispunt van vroegere wegen, aan de voet van een Gallische nederzetting. Bij de opbouw in 1996 werden de restanten bloot gelegd van een begraafplaats (necropool). Vernieuwd van 2011 tot 2013, toont het museum in detail het archeologisch dossier van Bibracte, geplaatst in Europese context op het einde van de IJzertijd. De opgravingen worden verder ondernomen gedurende de laatste decennia.

\*\*\*

Bibracte is een unieke plaats in Europa, die diverse elementen groepeert: een

natuurlijke bossite, een uitzonderlijke historische site, een centrum van Europees onderzoek en een museum dat focust op de Keltische cultuur.

\*\*\*

Bibracte is een centrum voor onderzoekers van een 12-tal Europese landen, een ultra-modern museum dat als geen ander de vooruitgang stimuleert van het archeologisch onderzoek ter plekke. Het is een archeologische site in voortdurende evolutie en verheldert voor de bezoekers een ongekende bladzijde in de geschiedenis van Frankrijk.

\*\*\*

Het archeologisch onderzoek wordt ondersteund door het Franse Ministerie van Cultuur en verschillende departementen in Frankrijk.

[resa@bibracte.fr](mailto:resa@bibracte.fr)

Over de middag nemen we deel aan de Gallische maaltijd in “Au Chaudron de Bibracte”.



In het museum van Bibracte (foto's Jozef Goderis)



foto Chris Peene



Gallische maaltijd Au Chaudron (kookketel) foto Chris Peene

### Dankbetuigingen vanwege V.O.B.o.W.

- aan buschauffeur Mathias Sercu die ons veilig heen - en terugbracht op soms lange afstanden tussen de diverse locaties: Châtillon – sur – Seine, Alesia, Guédelon en Bibracte.
- aan de pa van Mathias, Jan Sercu die het hotel voor ons contacteerde en op het einde van onze studiereis zijn zoon Mathias kwam aflossen.
- aan Chistine Ramboer en Maria Pype die op de bus onze medereizigers van recente folders hebben voorzien. Christine voor de vliegensvlugge jacht op de gids in Guédelon en om de aanvullende geldomhalingen op de autocar.
- aan de gids mevrouw Régine Vaney voor haar schitterende rondleiding in het museum van Châtillon – sur – Seine. Zij leidde ons niet alleen rond in de wereld van de Kelten, maar

eveneens enthousiast als toemaatje ook bij de Romeinen.

- aan Lieven Verbanck om zijn historische toelichting bij het standbeeld van Vercingetorix
- aan Chris Peene voor zijn talrijke foto's die we mochten in dit artikel gebruiken.

### Reacties van onze deelnemers

Honoré & Monique: Nog eens hartelijk dank voor de mooie reis. Er was veel zon. Het gezelschap viel mee; de bezoeken waren interessant. Het eten was goed. En jullie, Maria en Jozef hadden alles goed voorbereid.

Roos & André: voor de publicatie van de foto's hebben we zeker geen problemen. De mensen die mee waren op de reis hebben GEEN bezwaren geuit. Foto's mogen niet worden gebruikt als deelnemers tijdens het gebeuren dit lieten blijken. Wie thuis bleef had ongelijk!

Luc: helemaal akkoord voor het gebruik van de foto's. Nogmaals bedankt voor het tonen en duiden van de musea en sites van Bourgondië.

Lieven en Rita: Natuurlijk hebben we geen bezwaar tegen de publicatie van enkele foto's.

Maud: Alvast mijn toestemming om de foto's met privé-opnames als naar gewoonte in de WAK te gebruiken. Nog eens bedankt voor de heerlijke excursie. Dit is inderdaad voor herhaling vatbaar! Volgend jaar misschien een twee-daagse city-trip naar Troyes? (Prince de Lavau). Wie gaat er mee? Nu waren we met een groep van 15. Als iedereen één compagnon kan meekrijgen?